Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32452

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri (VOYDE), okul yöneticilerinin varolu?çu liderlik özelliklerini ve davran??lar?n? ö?retmen perspektifinden de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, yöneticilerin **özgürlük**, sorumluluk, anlam aray??? ve otantiklik gibi varolu?çu felsefenin temel unsurlar?n? yönetim pratiklerine ne ölçüde yans?tt???n? belirlemeyi hedefler. 2013 y?l?nda Oakley, Aksu ve ?ra taraf?ndan geli?tirilen bu envanter, e?itim yönetimi alan?ndaki varolu?çu yakla??mlar?n ampirik olarak incelenmesine olanak tan?maktad?r.

Geli?tirme çal??mas?, Türkiye'de 11 farkl? ilkö?retim okulunda görev yapan 250 ö?retmen üzerinde gerçekle?tirilmi? olup, üç boyutlu ve toplam 78 maddeden olu?maktad?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, hem aç?mlay?c? hem de do?rulay?c? faktör analizi kullan?larak incelenmi? ve yüksek düzeyde yap?sal geçerlik ve iç tutarl?l?k (güvenirlik) sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Varolu?çu liderlik, okul yöneticisi, yönetim, varolu?çuluk, de?erlendirme envanteri, psikometri, faktör analizi, güvenirlik.

Yazarlar

Nuray Oakley, Ay?e Aksu, Nimet ?ra

Amaç

Envanterin temel amac?, okul yöneticilerinin sergiledi?i varolu?çu liderlik davran??lar?n? sistematik bir biçimde ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu ölçüm, yöneticilerin karar alma süreçlerinde, ö?retmenlerle olan ili?kilerinde ve okul kültürünü olu?turmada varolu?çu felsefenin ilkelerini ne denli benimsedi?ini ortaya koymay? amaçlar.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na, varolu?çu yönetim yakla??mlar?n?n okullardaki etkinli?ini inceleme ve yöneticilerin bu alandaki geli?im ihtiyaçlar?n? belirleme konusunda önemli bir araç sunmaktad?r.

Yap?/Kavram

Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri, temel olarak **varolu?çu liderlik** kavram?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin (yöneticinin) kendi varolu?unun fark?nda olmas?, otantik kararlar almas? ve okul toplulu?unun üyelerine (ö?retmenlere) anlam ve özgürlük alanlar? yaratmas? prensiplerine dayan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, toplamda 78 maddeden olu?an üç ana boyuta sahiptir. Bu boyutlar, varolu?çu liderli?in farkl? yönlerini temsil ederek, yöneticinin okul ortam?nda otantik, sorumlu ve anlam odakl? davran??lar?n? detayl?ca incelemeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlili?i, Kocaeli il merkezinde bulunan ve farkl? sosyo-ekonomik tabakalardan (alt, orta ve üst) seçilmi? 11 ilkö?retim okulunda görev yapan 250 ö?retmenden toplanan verilerle sa?lanm??t?r. Geçerlik çal??malar? için kapsaml? istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?ini de?erlendirmek amac?yla hem aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) hem de **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç boyutlu yap?s?n? ampirik olarak destekledi?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s?, Cronbach Alfa yöntemiyle hesaplanm??t?r. Elde edilen de?erler, ölçe?in faktörlerinin yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r:

Birinci Faktör: **.94**
?kinci Faktör: **.86**
Üçüncü Faktör: **.86**

Ayr?ca, ölçe?in faktörleri aras?ndaki ili?kileri incelemek amac?yla **Pearson momentler çarp?m korelasyonu** analizi yap?lm??t?r. Bu analiz, faktörlerin birbirinden ba??ms?z ancak ili?kili yap?lar oldu?unu destekleyerek ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü peki?tirmi?tir.

Faktör Analizi

Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri'nin psikometrik temelleri, hem aç?mlay?c? (Exploratory) hem de do?rulay?c? (Confirmatory) faktör analizi teknikleri kullan?larak sa?lamla?t?r?lm??t?r. AFA, veri setindeki örtük yap?lar? ke?fetmeye yard?mc? olurken, DFA ise belirlenen üç boyutlu yap?n?n örneklem verilerine ne kadar iyi uydu?unu test etmi?tir.

Bu analizler sonucunda ölçek, varolu?çu liderli?i temsil eden üç temel boyutta toplanan toplam 78 maddeden olu?acak ?ekilde nihai formunu alm??t?r. Yüksek faktör yükleri ve kabul edilebilir uyum indeksleri, ölçe?in ölçmek istedi?i varolu?çu liderlik yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir.

Envanter Bilgileri

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: 78 maddeden olu?an, üç boyutlu envanter. Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Ö?retmenler (Okul yöneticilerini de?erlendirmek amac?yla)

Ya? Grubu: ?lkö?retim okullar?nda görev yapan yeti?kin ö?retmenler.

Nüfus Detaylar?: Kocaeli il merkezindeki alt, orta ve üst sosyo-ekonomik tabakalardaki 11 ilkö?retim okulunda görev yapan 250 ö?retmen.

Test Metodolojisi: Anket yöntemiyle uygulama. Yap?sal geçerlik için AFA ve DFA, güvenirlik için Cronbach Alfa katsay?s? ve Pearson korelasyonu kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim yönetimi, okul liderli?i, psikometrik özellikler, iç tutarl?l?k, güvenirlik, Cronbach Alfa, Pearson korelasyonu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nuray Oakley

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: nuraysungur@yahoo.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2013

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme detaylar? için sorumlu yazar Nuray Oakley ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda kullan?m genellikle kaynak gösterilerek serbesttir, ancak ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için izin al?nmas? önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Oakley, N., Aksu, A. ve ?ra, N. (2013). Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri. *Türkiye Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 17*(3), 87-97.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: varoluscu-okul-yoneticisi-de?erlendirme-envanteri-toad.pdf

Varolu?çu Okul Yöneticisi De?erlendirme Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Kaynak içerikte ölçek maddeleri sunulmam??t?r.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM